

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci zadržanej osoby **J. B.** podľa zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze na neverejnom zasadnutí konanom 4. apríla 2017 v Bratislave, prejednal sťažnosť prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trnave proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 27. februára 2017, sp. zn. 5Ntc/4/2017, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trnave **sa z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 27. februára 2017, sp. zn. 5Ntc/4/2017 podľa § 15 ods. 2 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 154/2010 Z. z.“) prepustil J. B., narodeného X.. F. X., na slobodu a určil mu, aby sa osobne dostavil na Okresný súd v Tepliciach za účelom prevzatia súdnych obsielok adresovaných mu súdom.

Proti tomuto uzneseniu podala dňa 28. februára 2017 prokurátorka Krajskej prokuratúry Trnava (ďalej len „prokurátorka“) sťažnosť, ktorú dňa 23. marca 2017 bližšie písomne odôvodnila. Uviedla, že oprávnené osoby neboli sudcom poučené o práve podať proti rozhodnutiu sťažnosť, ako aj o dôsledkoch takto podanej sťažnosti. Poukázala na to, že Okresný súd v Tepliciach, ktorý európsky zatýkaací rozkaz vydal, vykonal opatrenia na zabezpečenie prítomnosti odsúdeného (príkaz na jeho dodanie do výkonu trestu

a vyhlásenie celoštátneho pátrania), avšak tieto sa minuli účinkom. Podľa mienky prokurátorky sa J. B. usiloval vyhnúť výkonu trestu, keďže vedel, že sa má rozhodovať o jeho žiadosti o odloženie výkonu trestu odňatia slobody a napriek tomu sa po dlhšiu dobu nezdržoval na adrese svojho trvalého bydliska, resp. neoznámil príslušným orgánom adresu, kde ho možno zastihnúť. Poukázala aj na to, že opakovane vycestoval do zahraničia.

S ohľadom na tieto skutočnosti prokurátorka sťažnostný súd požiadala, aby podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie a sám vo veci rozhodol tak, že vyžiadajú osobu vezme do väzby.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) bola podaná sťažnosť spolu so spisovým materiálom predložená na rozhodnutie 29. marca 2017.

Následne najvyšší súd postupom podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia i konanie mu predchádzajúce a zistil, že **sťažnosť prokurátorky nie je dôvodná.**

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z. z. účelom predbežnej väzby je zabezpečiť prítomnosť zadržanej osoby na území Slovenskej republiky tak, aby nedošlo k zmareniu účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze, pokiaľ orgán štátu pôvodu, ktorý má záujem na jej vydaní, nepredloží originál európskeho zatýkacieho rozkazu s prekladom do štátneho jazyka,¹¹⁾ ak sa preklad vyžaduje.

Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 154/2010 Z. z. sudca krajského súdu je povinný do 48 hodín od prevzatia zadržanej osoby a od doručenia návrhu prokurátora na vzatie do predbežnej väzby túto osobu vypočúť a rozhodnúť o jej vzatí do predbežnej väzby alebo ju prepustiť na slobodu. Dôvodmi väzby podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní¹²⁾ nie je pritom viazaný. Ak sudca rozhodne, že sa zadržaná osoba ponecháva na slobode, súčasne môže rozhodnúť o uložení primeraných opatrení alebo obmedzení na zabránenie, aby nedošlo k zmareniu účelu tohto konania podľa všeobecného predpisu o trestnom konaní,¹³⁾ ktorý sa použije primerane. Ak v čase rozhodovania o predbežnej väzbe nie je k dispozícii európsky zatýkací rozkaz, sudca krajského súdu rozhoduje na návrh prokurátora, ku ktorému je pripojený záznam podľa § 3 písm. l/.

Podľa § 18 zákona č. 154/2010 Z. z. príslušný sudca rozhoduje o väzbe podľa § 15 až 17 uznesením. Proti rozhodnutiu o väzbe je prípustná sťažnosť, odkladný účinok má len sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu o prepustení osoby z väzby, ak súčasne bola podaná sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu súdu o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu.

Podľa prvej vety § 1 ods. 2 zákona č. 154/2010 Z. z. na konanie podľa tohto zákona sa použije všeobecný predpis o trestnom konaní,¹⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa prvej vety § 72 ods. 3 Tr. por. ak v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie nevyhovie návrhu prokurátora vziať obvineného do väzby, rozhodne o nevzatí do väzby uznesením, ktoré v plnom znení s odôvodnením a poučením uvedie v zápisnici o úkone; to platí aj pre rozhodnutie o väzbe, ak súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhoduje podľa § 76 ods. 3 alebo 4.

Podľa § 83 ods. 2 Tr. por. proti uzneseniu o nevzatí do väzby alebo uzneseniu o prepustení zatknutého obvineného na slobodu môže prokurátor podať sťažnosť len ihneď po vyhlásení uznesenia; to platí aj pre podanie sťažnosti obvineným, obhajcom mladistvého obvineného alebo prokurátorom proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhodoval podľa § 76 ods. 3 alebo 4, ustanovenie § 186 ods. 2 sa v tomto prípade nepoužije.

Podľa § 187 ods. 1 Tr. por. sťažnosť sa podáva orgánu, proti ktorého uzneseniu smeruje, a to do troch dní od oznámenia uznesenia, s výnimkou sťažnosti proti uzneseniam podľa § 83 ods. 2; ak sa koná podľa § 204 ods. 1, sťažnosť sa podáva do skončenia skráteného vyšetrovania. Ak sa uznesenie oznamuje tak obvinenému, ako aj jeho zákonnému zástupcovi alebo obhajcovi, plyní lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

Podľa § 190 ods. 3 Tr. por. bola podaná sťažnosť proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby, sudca pre prípravné konanie bez meškania predloží vec nadriadenému súdu na rozhodnutie, okrem uznesenia o nevzatí do väzby podľa § 403. Predloženie spisu zabezpečí sudca pre prípravné konanie alebo na jeho žiadosť Policajný zbor najneskôr v nasledujúci pracovný deň. Rovnako sa postupuje, ak podá sťažnosť obvinený proti uzneseniu o vzatí do väzby v konaní podľa § 204 ods. 1 alebo bola podaná sťažnosť proti uzneseniu o väzbe, ak súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhoduje podľa § 76 ods. 3

alebo 4.

Podľa § 192 ods. 3 Tr. por. o sťažnosti podľa § 190 ods. 3 proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby, okrem uznesenia podľa § 403 rozhodne nadriadený súd na verejnom zasadnutí a o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí obvineného do väzby na neverejnom zasadnutí do piatich pracovných dní od predloženia veci na rozhodnutie. O sťažnosti proti uzneseniu o prepustení zatknutého obvineného na slobodu rozhodne nadriadený súd na verejnom zasadnutí, ktoré možno vždy konať aj bez prítomnosti obvineného, ak bol na toto verejné zasadnutie riadne a včas predvolaný a bez prítomnosti obhajcu, ak bol o tomto verejnom zasadnutí riadne a včas upovedomený; sudca pre prípravné konanie pri výsluchu zatknutého obvineného vždy zistí adresu na doručovanie písomností.

Podľa § 193 ods. 2 Tr. por. ako oneskorenú nemožno zamietnuť sťažnosť, ktorú oprávnená osoba podala oneskorene len preto, že sa spravovala nesprávnym poučením, ktoré jej bolo dané pri oznámení uznesenia.

Zo spisového materiálu najvyšší súd zistil, že Okresný súd v Tepliciach dňa 12. decembra 2016 vydal európsky zatýkací rozkaz na osobu J. B. na účel výkonu trestu odňatia slobody v Českej republike, ktorý mu bol uložený rozsudkom z 13. marca 2015, sp. zn. 4 T 20/2015 vo výmere 13 mesiacov za trestný čin krádeže a nedovoleného nadobudnutia, falšovania a pozmeňovania platobného prostriedku podľa § 205 ods. 1 písm. a/ a § 234 ods. 1 českého Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 23 českého Trestného zákona.

Uvedenej trestnej činnosti sa mal J. B. dopustiť za takých skutkových okolností, že dňa 19. júla 2014 sa v čase od 11:30 hod. do 11:40 hod. na parkovisku vo Velvětchoch, okres Teplice, vlámal do neuzamknutého kamiónu odkiaľ odcudzil peňaženku s finančnou hotovosťou, kreditnou kartou, osobnými dokladmi, ako aj mobilný telefón a následným použitím odcudzenej platobnej karty v bankomate a výberom peňazí získal aj finančnú hotovosť, pričom takýmto konaním spôsobil škodu vo výške 2.142 €.

Vyžiadaná osoba bola podľa § 13 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z. z. dňa 24. februára 2017 o 13:35 hod. zadržaná vo V. (okres Trnava), oboznámená s dôvodmi zadržania a poučená o právach (č. l. 28 – 30). Na základe súhlasu prokurátora bola o 15:15

hod. umiestnená do cely policajného zaistenia a nasledujúci deň podľa § 13 ods. 2 zákona č. 154/2010 Z. z. podal prokurátor krajskému súdu návrh na jej vzatie do predbežnej väzby spolu s návrhom, aby jej bol podľa § 14 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z. z. a § 37 ods. 3 Tr. por. ustanovený obhajca.

V návrhu na vzatie do predbežnej väzby prokurátor poukázal (o. i.) na to, že J. B. v polovici septembra 2016 vycestoval do Anglicka a 27. septembra 2016 odletel z Poľska do Kanady. Ide o 11-krát súdne trestanú osobu, ktorá má záznamy tak v Slovenskej, ako aj v Českej republike. Nemá stále zamestnanie, na adrese trvalého pobytu sa nezdržiava a hoci má bývať u družky v S., prihlásený k pobytu tam nie je. Policajti sa s ním 8. februára 2017 o cca 13:30 hod. telefonicky skontaktovali a dohodli sa, že sa stretnú o 16:00 hod. v Žiline. V tom čase však už bolo telefónne číslo nedostupné a po opakovaných pokusoch o skontaktovanie im J. B. uviedol, že cestuje do Kroměříža, kde jeho otec leží na ARE a bojuje o život. Nevedel uviesť, ako dlho sa zdrží, ani kedy sa do Žiliny vráti. Vykonanými previerkami však bolo zistené, že otec J. B. zomrel v Kroměříži už 25. novembra 2016.

Dňa 27. februára 2017 súd J. B. ustanovil obhajkyňu JUDr. Zuzanu Csenkyovú a za jej prítomnosti ho v ten istý deň aj vypočul. Na výsluchu pred sudcom J. B. uviedol, že žiadnemu trestu v Českej republike sa nevyhýbal. V minulosti si podal žiadosť o odklad výkonu trestu, ktorej bolo vyhovené. Podal si aj ďalšiu žiadosť, ale nevedel, ako bolo o nej rozhodnuté. Od septembra 2016 bol zamestnaný vo V., býva u družky v S.. Na dohodnuté stretnutie s policajtom neprišiel, keďže od sestry dostal informáciu, že otcovi je zle. Až potom mu súrodenci opatrne povedali, že otec zomrel v novembri minulého roka. S policajtom sa pokúšal opätovne spojiť, ale už sa to nepodarilo.

Ako bolo povedané, na podklade týchto skutočností krajský súd rozhodol tak, že prepustil J. B. na slobodu a určil mu, aby sa osobne dostavil na Okresný súd v Tepliciach za účelom prevzatia súdnych obsielok adresovaných mu súdom. V odôvodnení pri tom poukázal na to, že zo spisového materiálu nie je zrejmé, či mu Okresný súd v Tepliciach doručil rozhodnutie, ktorým mu zamietol jeho žiadosť o odklad výkonu trestu odňatia slobody. Skutočnosť, že vyžiadaná osoba bola policajtmí zadržaná pred podnikom, kde pracovala, taktiež nesvedčí o jej úmysle vyhýbať sa výkonu trestu odňatia slobody. Ďalej poukázal aj na to, že po telefonickej komunikácii policajti vedeli, že J. B. sa nachádza

v Českej republike, a tak (za pomoci českej polície) bolo možné vykonať opatrenia smerujúce k jeho zadržaniu.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že sudca krajského súdu nevyhovel návrhu prokurátora na vzatie vyžiadanej osoby do predbežnej väzby. Z tohto dôvodu mal podľa mienky najvyššieho súdu **postupovať v intenciách § 72 ods. 3 Tr. por. per analogiam** (§ 1 ods. 2 zákona č. 154/2010 Z. z.) **a v zápisnici uviesť uznesenie v jeho plnom znení, vrátane odôvodnenia a poučenia o opravnom prostriedku.** V predmetnej zápisnici je však uvedená len výroková časť uznesenia s dodatkom o jej odôvodnení a podaní poučenia. Keďže v písomne vyhotovenom uznesení sa uvádza, že lehota na podanie sťažnosti je trojdňová a nemá odkladný účinok, dá sa predpokladať, že takto boli procesné strany poučené aj pri jeho vyhlásení.

Na základe takto formulovaného poučenia si prokurátorka ponechala lehotu na podanie sťažnosti, a túto podala až nasledujúci pracovný deň faxom. Uvedený postup je však **v rozpore s § 187 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 83 ods. 2 Tr. por. per analogiam, keďže proti rozhodnutiu, ktorým súd nechal vyžiadanú osobu do predbežnej väzby, je možné podať sťažnosť len ihneď po vyhlásení uznesenia.** S ohľadom na znenie § 192 ods. 3 Tr. por., podľa ktorého ako oneskorenú nemožno zamietnuť sťažnosť, ktorú oprávnená osoba podala oneskorene len preto, že sa spravovala nesprávnym poučením, **musel najvyšší súd vyhodnotiť sťažnosť prokurátorky ako podanú včas.**

Aj po (oneskorenom) podaní predmetnej sťažnosti mal krajský súd postupovať v zmysle § 190 ods. 3 Tr. por. (resp. minimálne podľa § 2 ods. 6 Tr. por.) a túto spolu so spisovým materiálom **bez meškania, tzn. najneskôr nasledujúci pracovný deň predložiť na najvyšší súd. Krajský súd však v rozpore s touto požiadavkou napadnuté uznesenie vyhotovil až 10. marca 2017 a do 23. marca 2017 čakal, pokým prokurátorka podanú sťažnosť písomne odôvodní.**

Z tohto dôvodu **bola najvyššiemu súdu sťažnosť spolu so spisovým materiálom predložená až 29. marca 2017** a keďže krajský súd po vyhlásení uznesenia nenariadil termín verejného zasadnutia na najvyššom súde (a teda o ňom ani neupovedomil dotknuté osoby), s ohľadom na plynutie zákonných lehôt, **nemohol už najvyšší súd rozhodovať na verejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 3 Tr. por. I keby najvyšší súd tak dospel k záveru,**

že existenciu väzobného dôvodu nie je možné nahradiť primeranými povinnosťami a opatreniami, ako to urobil krajský súd (§ 82 Tr. por.), s prihliadnutím na práva vyžadanej osoby (hlavne na právo podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR), neprichádzalo do úvahy rozhodnutie v jej neprospech, tzn. rozhodnutie, ktorým by bola vzatá do predbežnej väzby.

Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd nepovažoval sťažnosť prokurátorky za dôvodnú, a preto ju podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 4. apríla 2017

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová